1. Supakuok-išpakuok

Duokite vaikui saują įvairaus dydžio sagų ir lakštą maistinės aliuminio folijos. Lai vaikas kiekvieną sagutę supakuoja į gabalėlį folijos, o kai supakuos – tegul išpakuoja. Jei žaidžia du vaikai – tegul kiekvienas supakavęs savo sagutes, išpakuoti duoda kitam, bus daugiau netikėtumo.

2. Spygliai ežiui

Ar turite namie skalbinių segtukų? Traukite juos čia – jų suspaudimas ir atleidimas puikiai treniruoja mažus pirštelius. Iš kartono arba kietesnio popieriaus iškirpkite ežį be spyglių, o juos atstos skalbinių segtukai, prisegti mažylio pirštų. Segioti segtukus galima prie bet ko, kietesnio popieriaus lapo, pagalvėlių, servetėlių ir pan. Jei skalbinių segtukų neturite, galima pasiūlyti sąvaržėlių, jų sagstymas taip pat reikalauja įgūdžių.

3. Pamaitink pelę

Prie tuščio (1,5 l) plastikinio vandens butelio priklijuokite virvelę-uodegą ir iš popieriaus iškirptas pelės ausis, nupieškite akis ir ūsus – štai ir pelė. Paruoškite maisto pelei – įvairių nedidelių daiktų, kuriuos galima būtų sumesti per butelio kaklelį į vidų (akmenukai, riešutai, giliukai…). O dabar tegul vaikas maitina „pelę" – imdamas ir vidun mesdamas po vieną daiktą.

4. Rudens gėrybės

Į dėžutę (patogiausia apie 25x25 cm) priberkite ryžių arba skaldytų žirnių, ten pat suberkite rinkinuką „rudens gėrybių": giliukų, kaštonų, pupų ir pupelių (pavyzdžiui, po 10 vnt.). Dabar metas gėrybes surinkti, t. y. pirštukais iššvejoti iš ryžių ar žirnių jūros. Liečiant skirtingų tekstūrų objektus lavėja sensomotorika.

5. Atrask skirtumus

Į indelį suberkite skirtingų dydžių bei spalvų pupeles arba skirtingų formų makaronus ir paprašykite vaiko juos išrūšiuoti. Lavės ne tik pirštukai, bet ir gebėjimas atskirti skirtingas formas ir spalvas.

6. Uždenk plastilinu

Ant storesnio popieriaus ar kartono lapo nupieškite skirtingų dydžių apskritimų. Užduotis – uždengti juos plastilinu. Vaikas turės atsignybti tam tikrą kiekį plastilino ir jį kruopščiai priklijuoti. Užduotį galima paįvairinti, nurodant tam tikrą kiekį apskritimų nuspalvinti tam tikra spalva (pvz., 6 geltoni, 10 raudonų ir t.t.) – taip ir skaičiuoti mokysite.

7. Makaronų karoliai

Vėrimas, dar vienas kruopštumo ir susikaupimo reikalaujantis darbas. Ilgas storesnis siūlas ir vamzdelio formos makaronai – idealus duetas karoliams verti. O jei prieš veriant pasiūlysite makaronus nuspalvinti – bus dviguba nauda.

SVARBU!

Smulkiąją motoriką lavinantiems žaidimams dažnai naudojami smulkūs daiktai. Stebėkite, kad vaikas jų neimtų į burną, nes tai kelią riziką užspringti!

Šaltinis:
https://lvjc.lt

Lankstinuką parengė logopedė ekspertė

Audronė Ališauskienė

Patarimai, pratimai ir žaidimai, kaip lavinti vaiko smulkiąją motoriką

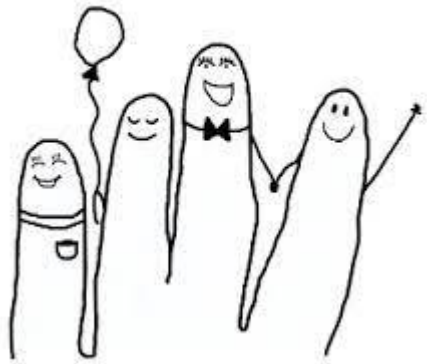

Rekomendacijos tėvams ir pedagogams

2021 m.

Tikrai ne kartą teko girdėti teiginį – vaiko protas slypi jo pirštų galiukuose. Na, sutikite, neatrodo labai logiška. Tačiau paaiškinimas labai paprastas: zonos, atsakingos už rankų judesius ir už kalbą, mūsų smegenyse gyvena kaimynystėje, viena šalia kitos.

Tad mankštindami ir miklindami pirštukus, skatiname vystytis kalbinius įgūdžius ir ruošiame vaiko rankutes rašymui. Kuo pirštukai labiau ima paklusti jų mažajam savininkui, tuo suprantamesnė darosi ir jo kalba. Beliko išsiaiškinti, kaip kryptingai ir, žinoma, linksmai tuos pirštus treniruoti.

Kodėl tai svarbu?

Pirmieji penkeri gyvenimo metai – svarbiausias ir jautriausias laikotarpis, per kurį intensyviausiai formuojasi už kalbą atsakingos neuroninės jungtys. Prigimtinis smalsumas ragina vaiką pačiupinėti viską, kas pasitaiko jo kelyje, ir tuo metu iš pirštų galiukų nerviniai impulsai keliauja į galvos smegenis gabendami daugybę nervinių signalų – jų įvairovė labai svarbi kalbos motorinio centro formavimuisi. Tą įvairovę galima pasiekti kryptingai lavinant vaiko smulkiąją motoriką, o tam tikrai nereikia nei specialių priemonių, nei specialių žinių. Pakaks tik kūrybiško namie esančių daiktų išnaudojimo ir tėvų paskatinimo atlikti įvarius koordinuotus veiksmus: pradžioje siūlymo sugriebti žaisliuką, vėliau paraginimo piešti ir lipdyti, dar vėliau – konstruoti iš smulkių detalių ir pan.

Beje, smulkiosios motorikos lavinimas stimuliuoja ne tik kalbos raidą, bet ir gerina pirštų, plaštakos, riešo, rankų–akių koordinaciją, ugdo dėmesį, atmintį, susikaupimą, kantrybę, padeda atpalaiduoti rankas, sumažina protinį nuovargį.

Efektyviausi pirštų lavintojai

Pirmu smuiku čia groja lytėjimas, tad skatinkite vaikus pirštais liesti kuo skirtingesnes medžiagas, faktūras, čiupinėti įvairių formų daiktus. Vaikui augant tas paskatinimas bei smulkiosios motorikos užduotys turėtų sudėtingėti: jei kūdikiui pakanka švelnaus delniukų ir pirštukų masažo, vyresniems reikėtų sugalvoti įtraukiančių užduočių, taip pat ir daiktai, kuriais vaikams siūloma manipuliuoti, turi smulkėti, būti sunkiau suspaudžiami, ištraukiami.

O dabar prie konkretesnių patarimų… Jei sukate galvą, kuo užimti vaikų rankeles, visų pirma, pasiūlykite joms piešti. Atsisakykite išankstinių nuostatų apie piešimą, teigdami, kad iš jūsų vaiko tikrai neišaugs net pusėtinas menininkas. Vaikystėje piešimas yra geriausias pirštukų ir riešo (čia gi vyksta rimtas pasiruošimas rašymui) treneris. Piešti vaikui reikia siūlyti pačiais įvairiausiais įrankiais ir labai rekomenduotina – tiesiog pirštais. Nedrauskite susitepti, leiskite liesti dažus, pajusti jų konsistenciją, drėgmę, malonumą tepti ant popieriaus ar kitų paviršių. Piešimui išbandykite pačius įvairiausius objektus: kempinėlę, audinio gabalėlį, dantų šepetėlį, plunksną, kaštoną, šaukštą… Taip ne tik lavinsite kūrybiškumą, skatinsite būti išradingais, bet ir treniruosite sensomotoriką.

Spalvinimo knygelės – taip pat ne tuščias laiko švaistymas, o puiki treniruotė, reikalaujanti dar daugiau koncentracijos, koordinacijos ir tikslumo nei piešimas, nes tenka stengtis spalvinant neperžengti nurodytų ribų. Šias piešimo bei spalvinimo praktikas galima paįvairinti plastilinu – ne tik lipdykite, bet ir pieškite juo. Piešimui ar spalvinimui plastilinu prireiks didesnės pirštų judesių įvairovės – spalvas teks įtrinti, įspausti popieriun.

Kokia dar veikla lavina smulkiąją motoriką? Klijavimas, vėrimas, kalimas, taupyklėje gulinčių monetų skaičiavimas bei rūšiavimas, karpymas, virto kiaušinio lupimas, žaidimas konstruktorių detalėmis, rišinėjimas, varstymas, smulkių objektų rūšiavimas, vandens sėmimas šaukštu ir pan. Ši veikla ne tik tiesiogiai lavina smulkiąją motorika, bet ir būdama gan monotoniško pobūdžio veikia terapiškai, ramina po ilgos intensyvios dienos.

Smulkiąją motoriką lavinantys žaidimai

Pateikiu užduočių, kurias puikiai galima pritaikyti namuose.